

Periodisme de Dades i Visualització

3 raons per escollir aquest Diploma d'Especialització Universitària

1 PROFESSORAT

compost per destacats professionals en actiu en l'àmbit del periodisme i científics de dades.

2 PROJECTES

de final de curs en col·laboració amb mitjans i institucions

3 EXIGÈNCIA I QUALITAT

universitàries amb el prestigi de Blanquerna-URL.

DIRECCIÓ ACADÈMICA

DR. MARÇAL SINTES
marcalso@blanquerna.edu

COORDINACIÓ

ELI VIVAS
elisavs@blanquerna.edu

KARMA PEIRÓ
mariadelcarmenpr@blanquerna.url.edu

CALENDARI

Inici: octubre
Final: juny

HORARI

Divendres de 17 h a 21 h
Dissabte de 10 h a 14 h

CRÈDITS

30 ECTS

Presentació

El periodisme de dades és una activitat professional que requereix unes competències complexes i específiques. En aquest sentit, el curs tracta temes, entre d'altres, com la gestió de grans volums de dades per tal de construir relats periodístics, les qüestions ètiques que planteja el treball amb dades massives, els llenguatges de programació més comuns, les estratègies sobre els canals i els dispositius a través dels quals distribuir continguts periodístics, així com els conceptes i eines fonamentals de la infografia i la visualització de dades.

El públic al qual va dirigit aquest curs d'especialització són periodistes que, o bé acaben de finalitzar els seus estudis, o estan en actiu i es volen reciclar. Són professionals que volen especialitzar-se en el periodisme de dades –alguns potser ja han començat a treballar en aquest camp- i volen ampliar la seva capacitat. La procedència acadèmica dels estudiants són els graus de comunicació –especialment periodisme- però també és possible que altres puguin venir d'estudis relacionats amb el màrqueting, la publicitat o algunes ciències socials, com economia, sociologia, educació. Hi pot haver també un tercer *background*: el disseny, la imatge i l'audiovisual.

Principals objectius

- Ser capaç de formular les preguntes rellevants per tal de dur a terme la investigació periodística.
- Idear i dur a terme projectes periodístics innovadors en el camp del periodisme de dades.
- Buscar, comprendre i gestionar grans volums de dades per tal de construir relats periodístics interessants i rellevants.
- Entendre i ser capaç de prendre decisions davant les qüestions ètiques que planteja el treball amb dades massives.
- Presentar de forma sintetitzada, comprensible i atractiva els continguts periodístics.
- Adquirir coneixements bàsics quant als llenguatges més de programació més comuns.
- Analitzar i prendre decisions a partir de les diferents mètriques relacionades amb la Web 2.0 i les xarxes socials.
- Tenir capacitat per dissenyar estratègies sobre els canals i els dispositius a través dels quals distribuir continguts periodístics.
- Dominar els conceptes i eines fonamentals de la infografia i la visualització de dades.

Principals sortides professionals

- Periodistes que vulguin especialitzar-se en el periodisme de Dades.

Enfocament empresarial

- Impartit per professionals del sector
- Col·laboració amb empreses i institucions
- Foment del *networking* empresarial i institucional

Una formació excel·lent

- Programes d'especialització professional.
- Immersió en les matèries de major demanda en el mercat.
- Orientació de carreres professionals en finalitzar els estudis.
- Amb el suport de la xarxa Alumni Blanquerna.

Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna-URL

Secretaria de Recerca i Postgrau:

Tel. 93 253 31 08

Plaça Joan Coromines, s/n

08001 Barcelona

infopostgrausfcri@blanquerna.edu

www.blanquerna.edu

La URL, en el top 100 d'ocupabilitat segons el rànquing mundial Times Higher Education

La URL, entre les 125 millors del món en Ciències Socials i Gestió

Continguts

1. TRACTAMENT I ANÀLISI DE DADES (11 ECTS)

- Bases de dades i fulls de càlcul
- Xarxes socials: dades i mètriques
- Estadística i anàlisi
- Introducció a la programació

2. PERIODISME I DADES (3 ECTS)

- Periodisme d'investigació
- Ètica i dades

Professors i col·laboradors

Adolfo Antón Bravo. Doctor en Ciències de la Informació per la Universitat Complutense de Madrid, lidera el laboratori de dades DATALAB a Medialab-Prado, a Madrid. Coordinador del grup de #periodismodatats a Medialab-Prado, president d'Open Knowledge Espanya, promotor de School of Data Espanya i soci de les cooperatives xsto.info, Coop57 i SomEnergia. Escriu a blog.infototics. Debian GNU/Linux + Emacs + orgmode des del siglo XXI.

Ana Tudela. Periodista d'investigació econòmica. Cofundadora de Datadista i coautora del llibre Playa Burbuja, investigació sobre les conseqüències de la bombolla immobiliària a la costa peninsular mediterrània. Va formar part de l'equip fundador de El Economista, Público i El Español com a redactora d'economia i empreses i va ser cap de contingut en l'edició espanyola de Forbes. Autora de Crisis S.A. (Akal, 2014). És professora col·laboradora d'investigació econòmica diferents màsters de periodisme.

Anna Espinal. Llicenciada en Matemàtiques, UAB. Doctora en Ciències Econòmiques i Empresariales, UPF. Assessora i consultora al Servei d'Estadística Aplicada UAB, com a Responsable de Recerca. Professora associada al Departament de Matemàtiques, UAB sobretot al Grau d'Estadística Aplicada. També participa en el Màster Oficial - Zoonosis y Una Sola Salud (ONE HEALTH) a la facultat de Veterinària, UAB. Forma part del Grup de Recerca en Anàlisi de la Supervivència (GRASS, UPC) i del grup Advanced Statistical Modelling, UAB. És sòcia fundadora de la Societat Catalana d'Estadística i membre de la Sociedad Española de Biometria.

Antonio Delgado. Periodista especialitzat en dades, visualització i innovació editorial. Cofundador de Datadista i coautor del llibre Playa Burbuja, investigació sobre les conseqüències de la bombolla immobiliària a la costa peninsular mediterrània. Ha sigut responsable d'Innovació Editorial a Weblogs, cap de la Unitat de Dades d'El Español i cap de Projectes a Vocento. És professor col·laborador en diferents màsters de periodisme.

Carlos Guadián Orta. Politòleg (diplomant en Gestió i Administració Pública i llicenciat en Ciències Polítiques per la UPF) especialista en e-administració, govern electrònic, anàlisi de dades i de xarxes socials, reputació online, escolta activa i comunicació digital. Actualment forma part de l'equip d'Ideograma, agència de comunicació especialitzada en els sectors polític i corporatiu. També és col·laborador en l'actualització de continguts de l'ACTIC. Professor convidat en els postgraus "Anàlisi i Comunicació Política" per l'Institut Ciències Polítiques i Socials; "Smart Social City" amb la Universitat de Barcelona; i postgrau en

Lideratge i governança local impulsat per l'Associació Catalana de Municipis conjuntament amb la UAB

Daniele Grasso. Periodista. Treballa a El Confidencial, on ha creat i ara coordina la Unitat de Dades. Ha exercit un paper destacat treballant a Espanya en investigacions transfrontereres com 'LuxLeaks', o 'SwissLeaks' 'Els papers de Panamá'. És membre dels primers projectes periodístics paneuropeus de dades: GenerationE i The Migrants Files (Data Journalism Awards, Premio Europeo de la Prensa en 2014, Medalla de Oro en 'Premios NH' en 2015).

Enrique Rodríguez. Diplomant en Estadística, llicenciat en Investigació de Mercats i Màrqueting, postgraduat en Minería de Dades, postgraduat en Data Science i postgraduat en Antropologia Social. Amb 20 anys d'experiència en anàlisi de dades, intel·ligència de negoci i investigació de mercats. Actualment és consultor d'intel·ligència de negoci, assessora departaments de comunicació i és professor d'anàlisi de dades en diverses organitzacions.

Francina Cortés. Dissenyadora gràfica i il·lustradora (IDEP Barcelona) en El Periódico de Catalunya des de l'any 1990. Premis rebuts d'infografia, il·lustració i noves visualitzacions de la informació per la SND, NH i European Newspaper Award.

Gilbert Martínez. Analista de dades online especialitzat en turisme i educació. Professor Associat d'Investigació de mercat a l'àrea d'Economia Aplicada de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales (UPF). Responsable senior d'Investigació de mercats i Brand Manager a Arbor&Ausonia durant 12 anys. Diploma de postgrau en Visualització d'Informació (1st.edition-IDEC). Màster en Negocis i Tecnologia (La Salle). Llicenciat en Economia i Empresa (UPF).

Isaac Salvatierra. Cap de Comunicació del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació en Generalitat de Catalunya. Havia treballat a Rac1, Ara.cat, El Punt i Ràdio Tiana. Ha treballat amb noves narratives en projectes a Storify i altres. És editor del blog Fcnic sobre periodisme, innovació i noves narratives.

Kiko Llaneras. Enginyer i doctor en Enginyeria de Sistemes (UPV). Investiga amb models matemàtics en biologia. Periodisme de dades i anàlisi electoral a El País. Escriu en Jot Down. Editor de Politikon i coautor del llibre "La urna rotat". Els seus models estadístics per predir eleccions han aparegut citats en The Washington Post, The Guardian, The Wall Street Journal, Fortune o Financial Times. Consultor expert en investigació de dades, visualització, anàlisi política i enquestes d'opinió.

Marc Argemí. Autor de "El Sentido del rumor. Cuando las redes sociales ganan

3. EL RELAT (9 ECTS)

- Infografia i visualització
- Narrativa multimèdia i gamificació
- Comunitats i interactivitat

4. PROJECTE PROFESSIONAL (7 ECTS)

- Projecte de Final de Curs

a las encuestas" (2017), i de "Rumors en guerra. Desinformació, Internet i periodisme" (2013). Periodista i doctor per la UAB. Soci director de Sibilare, consultora de comunicació especialitzada en dades i disseny. Ha dirigit projectes d'anàlisi, visualització i gestió de xarxes socials per a institucions, multinacionals i governs.

Marc Torres. Treballa a l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya. És membre del grup Geostart, dedicat a la innovació i prototipatge de productes i serveis en l'àmbit de la geoinformació. Membre de Geoinquiets, una xarxa de professionals multidisciplinària que comparteix i difon informació relacionada amb el coneixement i la tecnologia geogràfica. Membre de la Xarxa d'Innovació Pública, i participa a Iniciativa Barcelona Open Data, una associació per promocionar les dades obertes i al Màster de Tecnologies de la Informació Geogràfica de la UAB

Martín González. Periodista dataviz i programador que treballa en The Economist. És cofundador de politibot, un mitjà i plataforma de bots que publica gràfics i històries visuals. Abans va treballar a la unitat de dades d'El Español. Finalista dels GEN Data Journalism Awards.

Michele Catanzaro. És doctor en física i periodista freelance per a mitjans com El Periódico, Nature, Chemistry World. El seu treball ha estat reconegut pel Premi Periodista Científic Europeu, la Nimfa d'Or, el Premio Internacional de Periodismo Rey de España i el premi BBVA-Innovada. Ha estat guionista per a TVE i BTV, col·laborador de Mediapro Exhibitions i Arts Santa Mònica en els continguts d'exposicions, cap de premsa de l'Institut de Ciències Fotòniques, periodista amb residència al Hedberg Institute for Theoretical Studies i ponent de ciència de l'Ateneu Barcelonès. És col·laborador del Màster d'Història de la Ciència de la UAB

Óscar Marín. Enginyer de Telecomunicacions, treballa i investiga en Big Data. Especialitzat en anàlisi de text, xarxes socials, visualització de dades i storytelling en Realitat Virtual. Becat per Journalism360 i Google News Initiative per a la producció de programari de Realitat Virtual per a la generació d'experiències de periodisme immersiu. Fundador de Outliers Collective, des d'on es fomenta l'aplicació del valor de les dades a tots els camps (Ciència, Periodisme, Sociologia, Urbanisme).

Paadin. Llicenciat en Belles Arts per la Facultat de Cuenca. Dissenyador gràfic i multimèdia en HTTP Comunicació. Va fundar Cartún, la primera productora de dibuixos animats on-line d'Espanya, i més tard Lamosca, com a Soci, Director d'art i dissenyador gràfic. Ha impartit classes al CEDIM de Monterrey, ESCAC, ELISAVA, UAB, UNIA o MAD in Spain.